

Kommunene i Nordland

Saksb.: Robert Isaksen
e-post: fmnoris@fylkesmannen.no
Tlf: 75531612
Vår ref: 2014/4450
Deres ref:
Vår dato: 22.05.2016
Deres dato:
Arkivkode: 321

Kommunereformen fram til endelig vedtak i kommunene (innen 1.juli), og Fylkesmannens tilråding (innen 1. oktober 2016)

Kommunereformen er inne i sin siste fase før kommunestyret skal fatte vedtak om de skal bygge ny kommune sammen med en eller flere nabokommuner, eller om de skal fortsette som egen kommune.

Fylkesmannen ønsker å klargjøre forventningene til siste del av prosessen samt tydeliggjøre Fylkesmannens rolle i arbeidet med vurdering av de lokale vedtakene, og tilråding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om ny kommunestruktur i Nordland.

Forventninger fra Fylkesmannen

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2016 fremholdt stortingsflertallet at *«alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma. ... Dette inneber blant anna å ...ta stilling til om og i så fall kva kommunar ein ønskjer å gå saman med.»* Stortinget vedtok også følgende: *"Stortinget ber regjeringa syta for at fylkesmennene kjem med sin tilråding om kommunestrukturen i fylket etter at kommunane har gjort sine vedtak seinast 1. juli 2016."*

I brev av 30. november 2015 til fylkesmennene legger Kommunal- og moderniseringsdepartementet til grunn at dette innebærer at *«fylkesmennene skal gi et råd om framtidig kommunestruktur i fylket. Dette må baseres på de lokale prosessene, målene for reformen og kriteriene for en god kommunestruktur»*. Fylkesmannens oppsummering og tilråding vil også peke på gjenstående utfordringer i fylket basert på kommunenes vedtak.

Det vil være en fordel dersom kommunene legger et godt grunnlag slik at Fylkesmannen på en god måte kan beskrive og oppsummere prosessene i kommunene og samtidig kunne trekke ut kommunenes begrunnelser for ulike retningsvalg og vedtak. Dette kan for eksempel være begrunnelser for at sammenslåingsalternativer etter hvert legges bort, eller begrunnelse for kommunestyrets endelige vedtak.

Momenter som må fremkomme i grunnlagsmaterialet til endelig vedtak i kommunen:

-
- Prosess; hvordan har kommunene jobbet med reformen, hvordan har de organisert prosessen, samt hvordan den har vært politiske forankret.
 - Sammenslåingsalternativer og begrunnelser for retningsvalg.
 - Spesielle (lokale) forhold, herunder eventuelle samiske interesser.
 - Ev. innbyggerinitiativ om grensejustering/ deling av kommunen

I tillegg må grunnlaget for vedtakene i kommunene reflektere over de 4 hovedmålene i kommunereformen, ta stilling til ekspertutvalgets 10 kriterier for fremtidig kommunestruktur, samt vurdere kommunens mulighet til å oppfylle sine roller både som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og som demokratisk arena.

Det viktigste grunnlaget for Fylkesmannens tilrådning vil være kommunenes egne utredninger, prosesser og vedtak gjennom reformperioden. I tillegg til dette materialet vil den generelle kjennskapen til kommunene i Nordland vektlegges. Fylkesmannens ulike fagavdelinger har inngående kjennskap til kommunene gjennom sin veiledningsrolle, ulike tilskuddsordninger samt tilsynsrolle. Denne kunnskapen vil også være en del av grunnlaget for tilrådingen, og alle fagavdelingene hos Fylkesmannen vil gjøre en vurdering av kommunenes evne til å oppfylle målene i reformen ut fra sitt fagområde.

Krav til dokumentasjon ved innsending av endelig vedtak

I Nordland legges det opp til elektronisk rapportering gjennom våre nettsider, og rapporteringsskjema vil bli gjort tilgjengelig på vår temaside for kommunereformen. Her skal kommunene rapportere om endelig vedtak samt laste opp vedleggene til vedtaket. Vedleggslisten består av følgende:

- Endelig vedtak med saksutredning
- Felles utredninger
- Utredning av 0 – alternativet der alenegang er valgt
- Alle politiske vedtak som omhandler kommunereformen som er gjort i reformperioden
- Eventuelle grensejusteringssaker eller andre spesielle saker/forhold
- Innbyggerinvolvering – hvordan er det gjennomført, når er det gjennomført, og hva er resultatet?
- Eventuelle intensjonsavtaler
- Andre dokumenter kommunen vurderer som relevant for vedtaket.

Hvis flere elementene i vedleggslisten fremkommer i samme dokument, må det tydeliggjøres i oversendelsen hvor man finner dem.

Vi minner om at fristen for kommunene til å fatte vedtak er 1. juli 2016.

Vi gjør også oppmerksom på at det i hovedløpet til reformen ikke er krav om likelydende vedtak til de kommuner som ønsker å slå seg sammen. Eneste krav til vedtaket om sammenslåing er at det må framkomme hvilke(n) kommune(r) de ønsker å slå seg sammen med.

Frist for innsending av endelig vedtak til Fylkesmannen med tilhørende dokumentasjon av prosessen settes til 1. august 2016.

Med hilsen

Silja Ildgruben (e.f.)
kommunal- og beredskapsdirektør

Robert Isaksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
KS Nordland